

RICE TECHNOLOGY Bulletin

Department of Agriculture

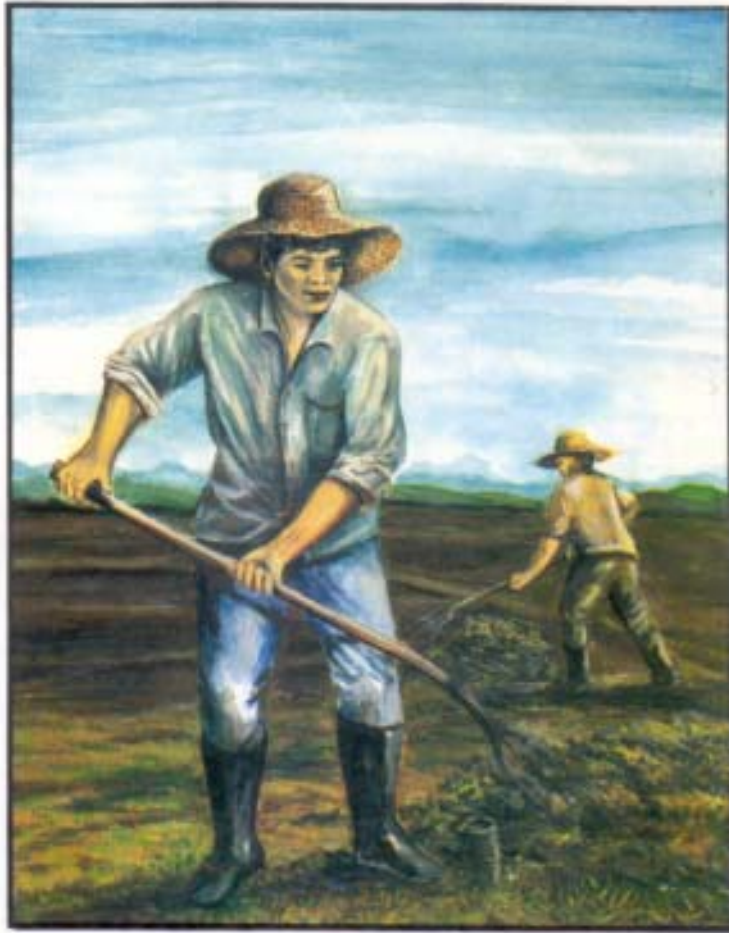
Philippine Rice Research Institute (PhilRice)

ISSN 0117-9799

1997 No. 17

PILIPINO

10 Hakbang sa Paggawa ng Kompost

Pagkilala

Si Dr. Virginia C. Cuevas ng Institute of Biological Sciences (IBS), University of the Philippines Los Baños (UPLB), ang gumawa ng Compost Fungal Activator (CFA) technology.

Si Dr. Bayani Espiritu ng National Institute of Molecular Biology and Biotechnology (BIOTECH), UPLB, ang bumuo ng BIO-ENRICHED compost technology, na ginagamitan ng BIO-QUICK at BIO FIX.

Fertilizer and Pesticide Authority, Department of Agriculture.

Bureau of Soils and Water Management, Department of Agriculture.

Ang babasahing ito ay ginawa sa Philippine Rice Research Institute (PhilRice) nina Dr. Teodula M. Corton (*subject matter specialist*), Mr. Paterno Rebuella (*soils specialist*), Dr. Santiago R. Obien (*technical adviser*), Roger F. Barroga (*technology synthesis at visualization*); Constante T. Briones (*translations*); Carlito N. Bibal (*illustrations*); at Teresa Pedro-de Leon (*layout*).

Mga iba pang Rice Technology Bulletin:

- No. 1 Released Rice Varieties (1968-1994)
- No. 2 Pagpaparami at Pagpupuro ng Binhi sa Sariling Bukid
- No. 3 Paggawa ng Maligaya Rice Hull Stove
- No. 4 PhilRice Micromill
- No. 5 PhilRice Flourmill
- No. 6 PhilRice Drumseeder
- No. 7 PhilRice Rototiller
- No. 8 Rice Food Products
- No. 9 PhilRice-UAF Batch Dryer
- No. 10 Integrated Management of the Malayan Black Bug
- No. 11 SG800 Rice Stripper-Harvester
- No. 12 Dry seeded Rice-Based Cropping Technologies
- No. 13 Maligaya Rice Hull Stove
- No. 14 10 Steps in Compost Production
- No. 15 Rice Tungro Virus Disease
- No. 16 The Philippine Rice Seed Industry and the National Rice Seed Production Network

Maaaring kopyahin at paramihin ang mga nilalaman nitong babasahin. Kilalanin lamang ang PhilRice.

Panimulang salita

Noon, mga 4 na buwan ang tagal ng pagkokompost ng mga magsasaka. Mangilan-ngilan lamang ang nagkompost dahil sangkatutak ang kailangang sangkap, matrabaho ang paggawa at paggamit, at matagal bago makita ang magandang epekto ng kompost sa palay.

Ngayon, 3-4 na linggo na ang bilis ng pagkokompost. Marami nang gumagawa at nagbebenta ng organikong pataba dahil nais ng pamahalaang gamitin natin itong uri ng pataba bilang pandagdag sa mga kemikal na abono.

Sa halip na bibilhin natin, makagagawa tayo ng sarili nating organikong pataba kung nanaisin natin. Maaari na ring pagkakitaan ang paggawa nito dahil suportado tayo ng pamahalaan.

Sa PhilRice, aming natuklasan na maaaring tustusan ng organikong pataba ang kalahati ng nitroheno na kailangan ng palay. Bunga nito, makatitipid na ang mga magsasaka, hindi pa gaanong aasim ang lupa.

Kailangang pataasin pa ang ani nating palay, ngunit dapat ding alagaan ang lupa. Tinipon sa babasahing ito ang mga karunungan ng mga siyentipiko sa pagkokompost na sina Dr. Virginia Cuevas ng Institute of Biological Sciences (IBS) na gumawa ng compost fungal activator (CFA), at Dr. Bayani Espiritu ng National Institute of Molecular Biology and Biotechnology (BIOTECH) na bumuo ng bio-enriched composting technology (BIO-QUICK at BIO-FIX). Sila ay mga dalubhasa sa University of the Philippines Los Baños (UPLB).

SANTIAGO R. OBIEN

Direktor

Ano ang kompost?

Ito ay pinaghalu-halo at binulok na dayami, damo, dahon ng ipil-ipil, asola, sesbanya, pinag-anihan ng mais, munggo, soya (legumbre), at dumi ng hayop. Mayaman ito sa sustansiya na kailangan ng palay at iba pang halaman.

Bakit tayo gagamit ng kompost?

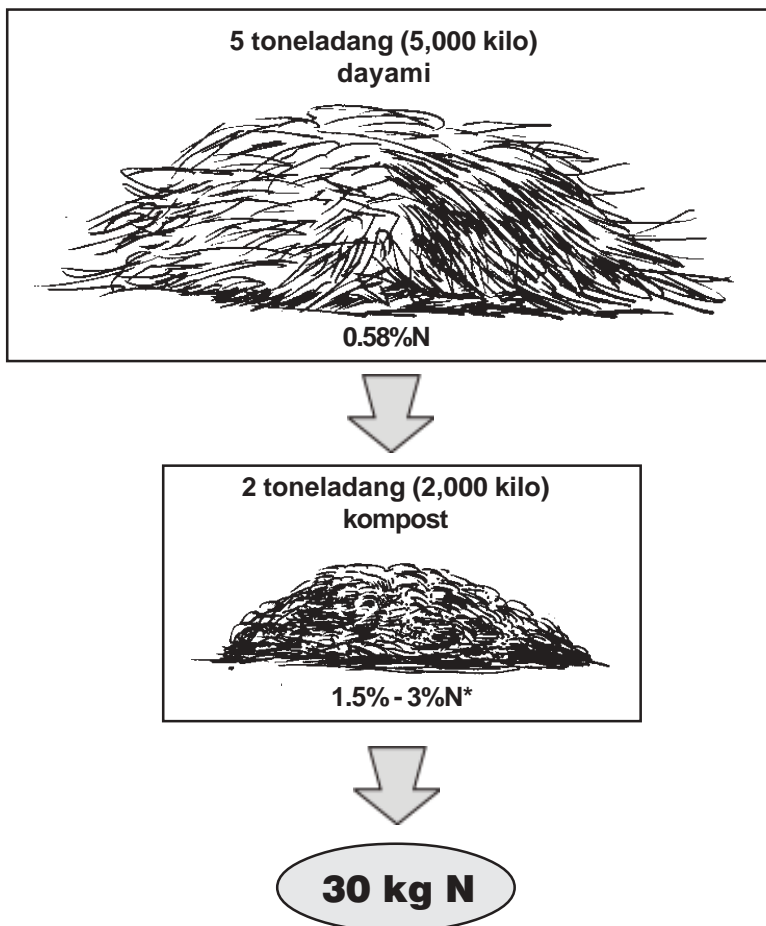
- Kailangang maparami ang ani, ngunit hindi sana maaabuso ang lupa
- Mas kakaunti ang “methane gas” ng dayami/damo kung makokompost muna bago ihalo sa lupa
- Pinatataba muli ng kompost ang lupa, kaya darami ang ani
- Pinararami ng kompost ang ibang elemento bukod sa NPK

Bakit maganda ang kompost?

- Pinalalambot ang lupa
- Hindi mabilis matuyo ang lupa
- Pinaluluwag ang paghinga ng lupa
- Ibinibigay ang sustansiyang wala sa abonong kemikal
- Matipid; maaaring mabawasan ang dami ng kemikal na abono; hindi na malululong sa utang ang mga magsasaka
- Pinararami ang ani
- Pinipigil ang pag-asim o pag-alat ng lupa
- Namamatay ang mga sakit at mga buto ng damo dahil sa init
- Madaling pakinabangan ng halaman
- Maaaring paghalu-haluin ang maraming sangkap, kaya’t darami ang sustansiya ng kompost

Ipinapayong dami ng abono

Ayon sa programang Gintong Ani, kailangan ng bawat ektaryang palayan ang 6-8 sakong kemikal na abono at 8 sakong organikong pataba bilang paupong pataba. Kung makokompost natin ang lahat ng dayami pagkaani, sapat na ito sa ating pangangailangan at hindi na kailangan pang bumili ng abonong organiko.

* Sinangkapan ng dumi ng hayop, pinag-anihan ng legumbre, at nilagyan ng BIO-QUICK at BIO-FIX.

Tatlong paraan ng pagkokompost

1. Lumang Paraan

Mabagal; 3-4 buwan bago mabulok ang mga sangkap, kaya hindi kaagad magagamit ang kompost. Mas maluwa din ang kailangang gawaan ng kompost. Ngunit sa paraang ito, walong hakbang lang ang sinusunod, mas matipid, trabaho at tiyaga lang ang kailangan.

2. Mabilisang Paraan

Sa tulong ng trichoderma (CFA), nabubulok ang mga sangkap sa 3 linggo lamang. Ang kompost ay magagamit kaagad sa susunod na taniman. Sampung hakbang ang sinusunod dito.

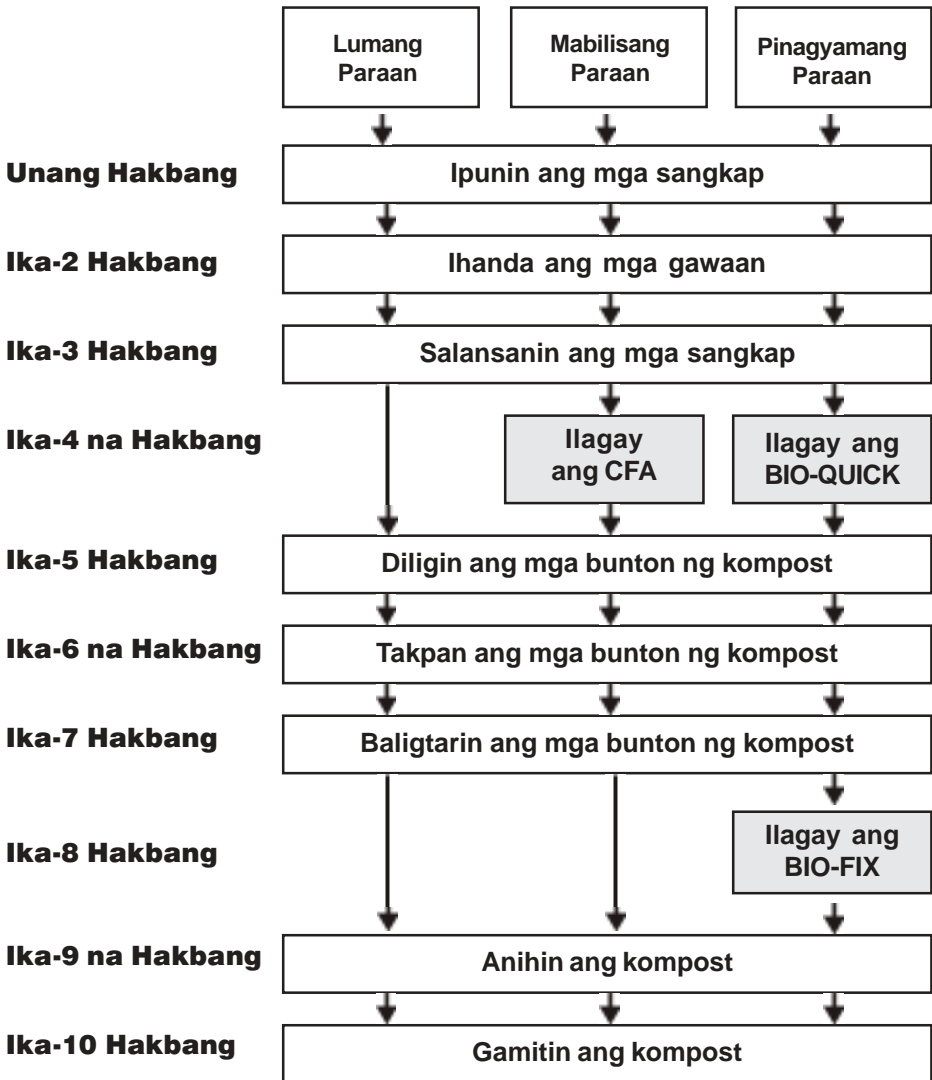
3. Pinagyamang Paraan

Ang mga sangkap ay binubulok ng BIO-QUICK sa 3 linggo bago lalagyan ng BIO-FIX. Kinukulob nang 1 linggo, at may kompost nang mayaman sa nitroheno, depende sa ginamit na sangkap, uri ng lupa, at panahon ng pagtatanim. Sampung hakbang din ang sinusunod dito.

PAUNAWA: Alamin ang mga paraan ng paggawa ng BIO-QUICK at BIO-FIX sa: Institute of Biological Sciences (IBS); National Institute of Molecular Biology and Biotechnology (BIOTECH) ng University of the Philippines Los Baños (UPLB), College, Laguna; at Department of Science and Technology (DOST).

Mga hakbang sa pagkokompost

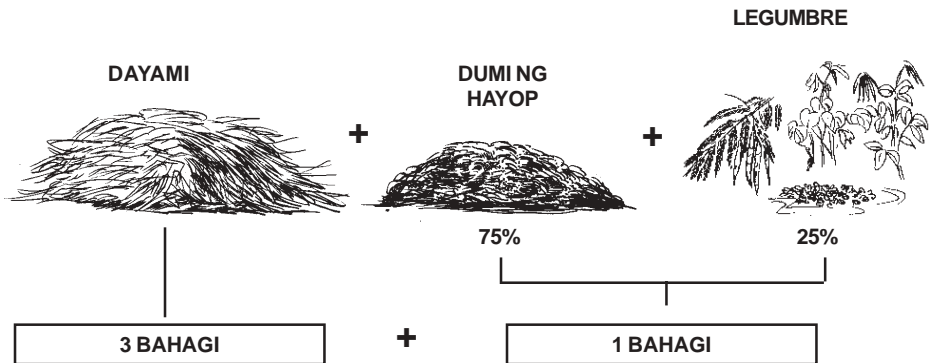
Tatlong paraan ang pagkokompost, ngunit karamihan sa mga hakbang na sinusunod ay pare-pareho lang. Ang ika-4 na hakbang o paglalagay ng “fungus activator” (trichoderma) lamang ang hindi ginagawa sa lumang paraan. Ang ika-8 hakbang naman ay ginagawa lamang sa pinagyamang paraan.

Unang hakbang. Ipunin ang mga sangkap

Ipunin ang mga dayami, damo, sapal ng tubo, ipil-ipl, asola, sesbanya, pinag-anihan ng mais, munggo, kadyos, soya (legumbre), at dumi ng hayop. Ibadad sa tubig ang mga sangkap 6-12 oras bago isalansan. Tadtarin ang mga ito upang mas madaling mabulok.

Ang bawat tatlong bahaging dayami ay titimplahan ng isang bahaging pinaghalong dumi ng hayop at legumbre, upang mabilis ang pagbulok

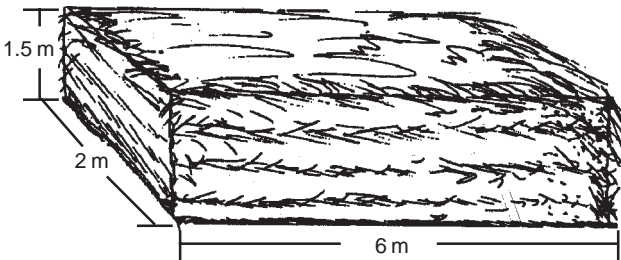

Ika-2 Hakbang. Prepare compost area

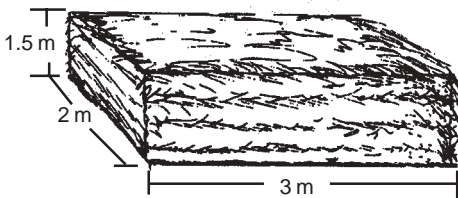
Piliin ang tuyo at malilim na lugar.

Upang makompost ang 5 toneladang dayami, kailangan ng 90 metro (m)-kubikong puwang. Ang $2\text{ m} \times 6\text{ m} \times 1.5\text{ m}$ na gawaan ay para sa isang toneladang dayami, kaya maghanda ng limang gawaan na ganito ang sukat. Kung gusto niyo ng mas maliit na gawaan, ang $2\text{ m} \times 3\text{ m} \times 1.5\text{ m}$ ay para sa 500 kilong dayami. Maghanda ng 10 gawaang ganito ang sukat para sa 5 toneladang dayami

X 5 buntong ng kompost

o kaya

X 10 buntong ng kompost

Paunawa: *Ipinagpalagay ng mga drowing sa pahina 9 na limang buntong ($2\text{ m} \times 6\text{ m} \times 1.5\text{ m}$) ang piniling ginawa ng magsasaka.*

Ika-3 Hakbang. **Salansanin ang mga sangkap**

Lumang Paraan

Anim na patong dapat ang mga sangkap; 25 sentimetro (sm) ang kapal ng bawat patong. Ang bawat patong ay binubuo ng tatlong bahaging dayami, at isang bahaging dumi ng hayop, lupa, at abo o apog na pinagpatung-patong.

Ang anim na patong na sangkap dapat ay mga 1.5m ang taas. Magtusok sa bunton ng ilang binutasang kawayan upang magsilbing singawan.

Mabilisang Paraan (CFA)

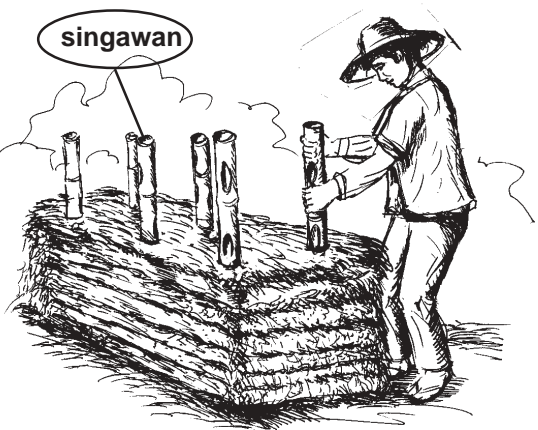
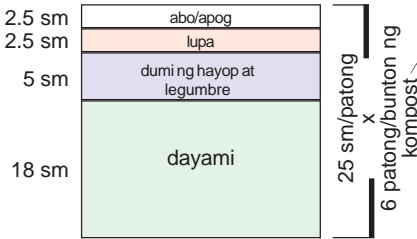
Upang may singawan sa ilaim ng bunton, ipatong ang mga sangkap sa palapa ng niyog, kakawate, puno ng saging, o kawayan

Anim na patong dapat ang mga sangkap; 25 sm ang kapal ng bawat patong. Ang isang patong ay binubuo ng tatlong bahaging dayami, at isang bahaging dumi ng hayop at mga legumbre na nahaluan ng compost fungal activator (CFA). Hindi kailangang maglagay ng abo, apog, o kawayang singawan.

Pinagyamang Paraan (BIO-QUICK at BIO-FIX)

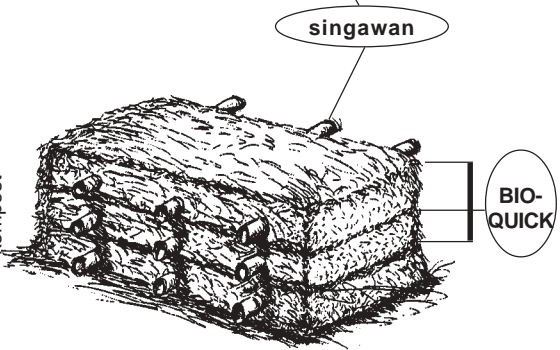
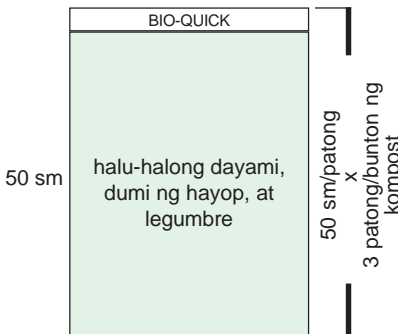
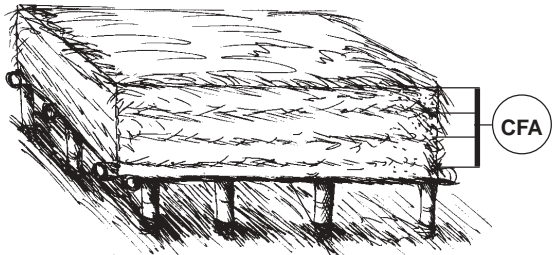
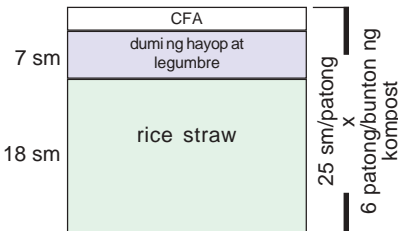
Paghaluhaluin ang mga dayami, dumi ng hayop, at legumbre sa timpladang 3:1 (tulad sa dalawang paraan sa itaas).

Gumawa ng tatlong patong na tig-50 sm ang kapal. Maglagay nang pantay ng 834 gramong BIO-QUICK sa ibabaw ng bawat patong (2.5 kilo/ toneladang sangkap). Maglagay nang pahalang ng 2-3 binutasang kawayan sa ibabaw ng una at ika-2 patong.

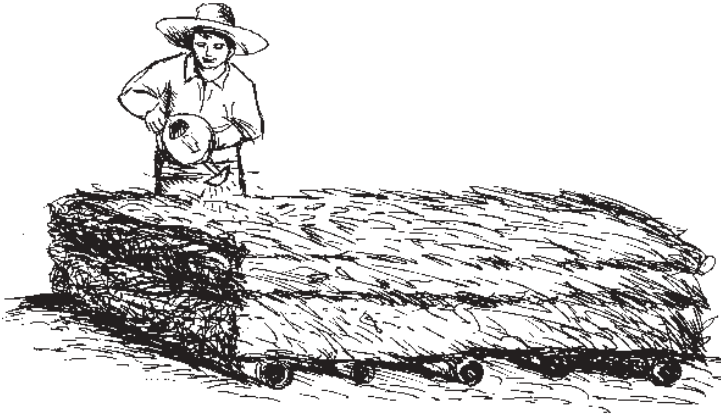
Ma-4 Habang. Ilagay ang CFA

Ibudbod nang pantay ang 5-10 kilong trichoderma (CFA at BIO QUICK) sa bawat toneladang sangkap (6-patong) ng kompost.

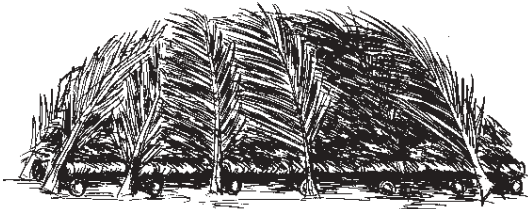
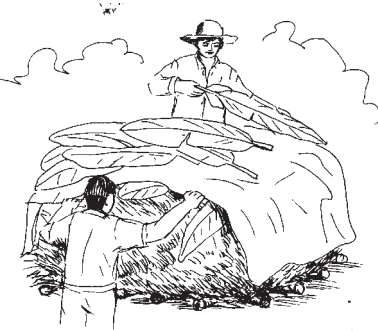
Ika-5 Hakbang. Diligin ang mga bunton ng kompost

Diliging mabuti ang mga bunton ng kompost.

Ika-6 Hakbang. Takpan ang mga bunton ng kompost

Upang uminit ang mga bunton, at nang hindi mapasukan ng sobrang tubig na maaaringatangay sa mga sustansiya nito, takpan ang mga ito ng plastik, lumang sako, o dahon ng saging o niyog.

Ika-7 Hakbang. **Baligtarin ang mga bunton ng kompost**

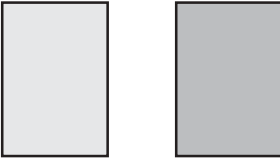
Lumang Paraan

Matapos ang 3 linggo, baligtarin o haluin ang mga bunton ng kompost; ulitin pagkaraan ng 5 linggo.

unang pagbabaligtad

makaraan ang 3 linggo

makaraan ang 3 linggo

ika-2 pagbabaligtad

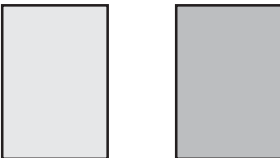

Mabilisang Paraan (CFA)

Kung gusto, baligtarin ang mga bunton ng kompost makaraan ang 2 linggo

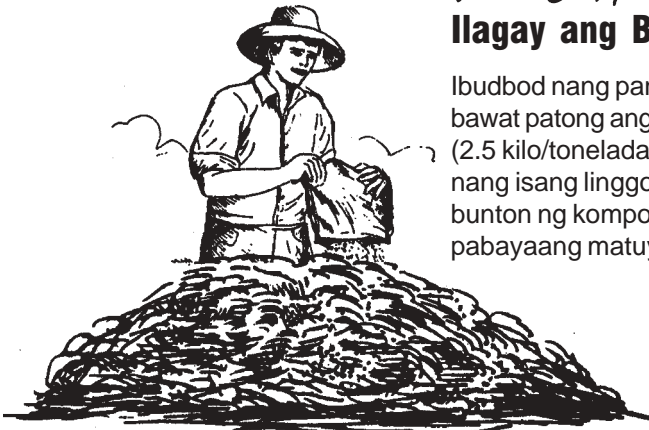
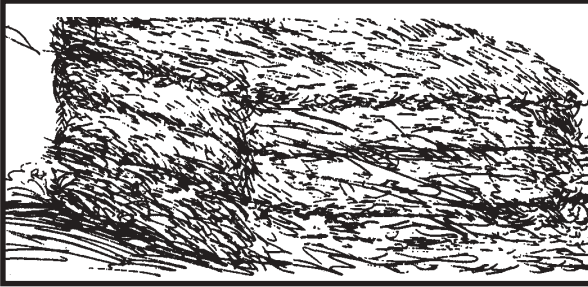

makaraan ang 2 linggo

Pinagyamang Paraan (BIO-QUICK at BIO-FIX)

Tanggalin ang mga takip pagkaraan ng 2-3 linggo o kung ang mga buntong ay bulok na. Ibukod ang mga hindi pa bulok na sangkap, at hayaang mabulok ang mga ito.

Uka-8 Hakbang. **Ilagay ang BIO-FIX**

Ibudbod nang pantay sa ibabaw ng bawat patong ang 834 gramong BIO-FIX (2.5 kilo/toneladang sangkap), at kulubin nang isang linggo. Takpan ang mga buntong ng kompost subalit huwag pabayaang matuyo ang mga ito.

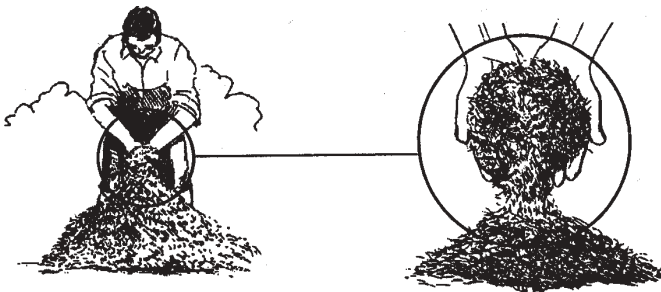
Ika-9 na Hakbang. Harvest compost

Lumang Paraan

Anihin 4 na linggo matapos ang ika-2 pagbabaligtad sa mga bunton. Ang taglay na nitroheno (N) ng kompost ay 1.5% na ngayon. Gumamit ng 2 toneladang kompost sa bawat ektarya.

Mabilisang Paraan (CFA)

Anihin 1-2 linggo pagkabaligtad ng mga bunton. Ang taglay na N ng kompost ay 1.0%-3.0% na ngayon, depende sa dami ng isinangkap na dumi ng hayop at legumbre. Gamitin lahat ang kompost na nagawa sa bukid na maaaring aabot sa 2 tonelada/ekt. Kung ang gamit ay biniling organikong pataba na ginawa sa mabilisang paraan, maglagay ng 8-10 sako bawat ektarya.

Pinagyamang Paraan (BIO-QUICK at BIO-FIX)

Maaari nang gamitin ang kompost 1 linggo matapos lagyan ng BIO-FIX at kulubin ito. Ang taglay na N ng kompost ay 1.5%-3% na ngayon. Maglagay ng 250-500 kilo o 5-10 sakong kompost bawat ektarya. Pararamihin pa ng bakteryang nasa kompost ang nitroheno sa lupa.

May 36 nang Mass Production Center (MPC) ng BIO-QUICK at 17 Compost Production Unit (CPU) sa ilalim ng Department of Science and Technology. Ilan sa mga ito ang tanggapan ng pamahalaan, pribadong organisasyon, at kooperatiba. May 15 pang ibang tanggapan na gumagawa ng BIO-QUICK at kompost (tingnan ang Dagdag 3).

Tinuturuan ng BIOTECH at IBS ang mga kooperatiba at negosyante na gustong magbenta ng organikong pataba, at magparami ng BIO-QUICK at BIO-FIX.

Ika-10 Hakbang. Gamitin ang kompost

Ikalat ang kompost bilang paupong pataba bago ang huling pagsusuyod.

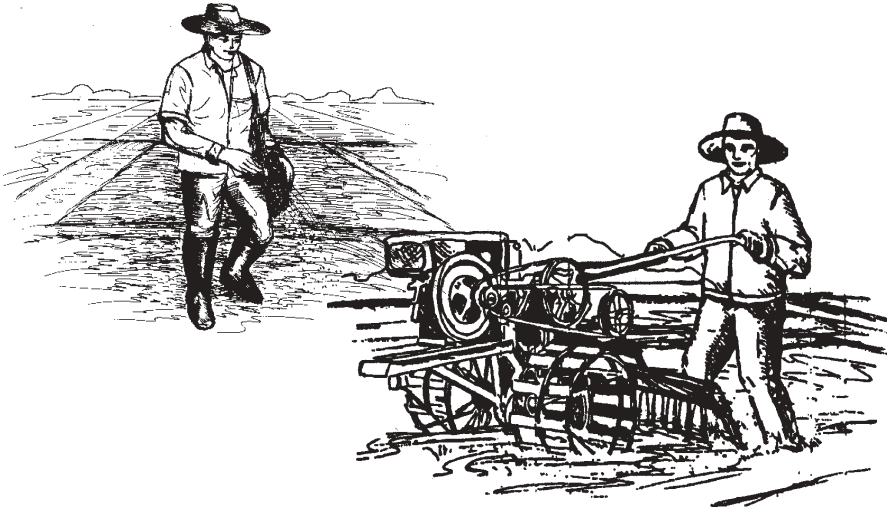
Pagkokompost sa mismong palayan

1. Ikalat nang pantay sa palayan ang mga tinadtad na dayami.
2. Magpatubig nang 12 oras upang mabagad ang dayami.

3. Ikalat ang 20 kg trichoderma (CFA) sa bawat ektaryang palayan.
4. Ikalat ang 25 kg dumi ng hayop sa bawat ektaryang palayan.
5. Panatilihing mamasa-masa lamang ang palayan.
6. Araruhin ang palayan makaraan ang 2 hanggang 3 linggo.

Katumbas na pataba ng 500 kilong ibinilad na kompost mula sa isang toneladang sariwang sangkap.

Nilalamang Abono ng Kompost	Dami ng Abono sa 500 kilong Kompost	Katumbas na Abonong Kemikal
2.57% N	8.99% kg N	42.81 kg Ammonium Sulfate
0.90% P ₂ O ₅	3.15 kg P ₂ O ₅	15.75 kg Ordinary Superphosphate
2.52% K ₂ O	8.82 kg K ₂ O	14.70 kg Muriate of Potash

Pag-iingat pangkalusugan

1. Nakapapaso ang init ng nabubulok na mga bunton ng kompost kaya mag-ingat habang ibinabaliktad ang mga ito. Gumamit ng bota at guwantes upang maiwasan ang paltos sa mga kamay at paa.
2. Ang mga sangkap at gamot (CFA, BIO-QUICK, BIO-FIX) ng kompost ay maaaring makati sa balat o sa katawan, subalit walang taglay na sakit ang mga ito. Magdamit ng mahaba ang manggas at maligo matapos magtrabaho sa mga gawaan ng kompost.

Pinagbatayan

- Bureau of Soils and Water Management. 1994. *Tricho for faster composting*. Diliman, Quezon City.
- Cuevas, V.C. 1988. *Make Your Own Compost*. Techguide series no. 11. UPLB. TLRC. National Book store. Manila.
- _____. 1991. *Rapid Composting for Intensive Ricelandn Use. Innovations for Rural Development*. 1(1):5-10. SEARCA-SEAMEO.
- _____. 1991. *Rapid composting of rice straws in irrigated paddies*. IBS, UPLB, College, Laguna.
- _____. 1993. *Rapid composting fits rice farmers*. ILEIA Newsletter. v 9 no 2:11-12.
- _____. SN. Samulde and P.G. Pajaro. 1988. *Trichoderma harzianum Rifai as Activator for Rapid Composting of Agricultural Wastes*. The Phil. Agric. 71:(4)461-469.
- Espiritu, B. 1992. *Bio-organic fertilizers (BOF): enhancing the value of farm wastes through microbial inoculation*. Discussion paper presented at the STARRDEC 1992 R&D Regional Symposium and Planning Workshop, May 21-22. Don Severino Agricultural College, Indang, Cavite.
- _____. 1994. *Bio-organic fertilizers: quality enhancement of organic fertilizers through composting and inoculation with nitrogen-fixing bacteria*. Paper presented in the Investor's Forum, PTTC.
- _____. 1996. *Use of processed inoculated composts in rice production*. Paper presented at the 2nd PhilRice-IRRI-UPLB Tripartite Workplan Meeting. IPB, College, Laguna.
- _____. Undated. *Biotechnological aspects for upgrading of organic fertilizers*. Unpublished paper.
- _____. et al. Undated. *Bio-organic fertilizer processing*. Unpublished paper.
- _____. and M. Tamo. 1993. *Maramihang paggawa ng bio-organikong pataba*. BIOTECH, UPLB, College, Laguna.
- Fertilizer and Pesticide Authority. Undated. *Organic fertilizers: production and use*. Agricultural Information Division, Department of Agriculture, Diliman, Quezon City.
- Obien, S. et al. 1995. *Recent trends in researches on organic fertilizer use in paddy rice*. Paper presented at the National Symposium/Workshop on Organic Fertilizer Use in Paddy Rice, Feb. 29 - Mar. 1. PhilRice, Muñoz, Nueva Ecija.
- PCARRD. 1994. *Establishment of a compost production unit*. PCARRD Information Bulletin No. 43, Los Baños, Laguna.

Dagdag 1

Mga sustansiyang nilalaman ng mga pinag-anihang halaman at dumi ng hayop

Nilalamang nitroheno (N), posporo (P), potasyo (K), at dami ng karbon kumpara sa N (C/N) ng mga pinag-anihang halaman, patabang halaman, at dumi ng hayop bilang sangkap ng kompost.

Sangkap	N	% PINATUYO		C/N
		P	K	
Dayami (palay)	0.58	0.10	1.38	105
Dayami (trigo)	0.49	0.11	1.06	105
Mais (pinag-anihan)	0.59	0.31	1.31	55
Soya (pinag-anihan)	1.3	–	–	32
Bulak (pinag-anihan)	0.88	0.15	1.45	–
Mani (baging/dahon)	0.59	–	–	19
Mani (balat)	1.75	0.20	1.24	–
Kadyos (pinag-anihan)	1.07	1.14	2.54	–
Tabo (sapal)	0.35	0.04	0.50	116
Repolyo (pinag-anihan)	3.6	–	–	12
Tabako (pinag-anihan)	3.0	–	–	13
Patabang Halaman				
Sesbanya	2.51	–	–	18
Sitaw-turo	3.09	–	–	–
Akasya	2.96	0.13	0.88	–
Kalopogonyom	3.02	–	–	–
Water Lily	2.04	0.37	3.40	18
Asola	3.68	0.20	0.15	–
Lumut	2.47	0.12	0.37	–
Dumi ng hayop/tao				
Baka/Kalabaw	1.50	1.00	0.94	19
Tupa	2.02	1.75	1.94	29
Kabayo	1.59	1.65	0.65	24
Baboy	2.81	1.61	1.52	13
Manok	4.00	1.98	2.32	4
Pato	2.15	1.13	1.15	–
Tao	7.24	1.72	2.41	8

Dagdag 2

Nilalamang kemikal ng mga kompost mula sa sari-saring sangkap

Sangkap	Dami	pH	Tagal ng Paggawa (araw)	Karbon (%)	Nitroheno (%)	C:N Ratio	Posporo P ₂ O ₅ (%)	Potasyo K ₂ O (%)
Dayami + Ipil-ipil	(3) (1)	8	28	29.54	2.46	12:1	1.03	3.66
Dayami + Dumit ng Manok	(3) (1)	8	32	29.921	3.16	10:1	1.65	1.55
Paragrass + Manila Grass + Kogon + Ipil-ipil	(1) (1) (1) (1)	7	35	30.95	2.1	15:1	0.25	1:11
Guinea grass + paragrass + baging ilog + kogon	(1) (1) (1) (1)	7	35	45.49	2.46	18:1	0.14	2.33
Carabao grass + baging ilog + cogon + napier	(1) (1) (1)	7	32	35.9	3.99	9:1	0.9	4.48
Sapal ng tubo + dumi ng hayop	(2) (1)	7	42	16.94	1.26	13:1	1.33	2.02
KARANIWANG BILANG		8	32.3	31.44	2.57	13:1	0.90	2.52

Dagdag 3

Mga gumagawa ng CFA (April 1996)

DOST-CAR

DOST-CAR (GO)
La Trinidad, Benguet
Ms. Zenaida Baucas

ASIST (SCU)
Langangilang, Abra
Susan Edwin

PSTC (GO)
Bulanao, Tabuk
Kalinga
Florentino Layugan

REGION I

DA Soils Lab. (GO)
Batac, Ilocos Norte
Mrs. Cleofe Ferraris

DA Soils Lab. (GO)
Vigan, Ilocos Sur
Mrs. Imelda Recaido

DA-ILIARC (GO)
Bacnotan, La Union
Mrs. Clara Dumag

DMMMSU (SCU)
Nagtagaan, Rosario
La Union
Mr. Meldito Baga

REGION II

Rodolfo Cabucana (P.E.)
San Jose, Baggao
Cagayan

Lucban MPCl (Coop.)
Lucban, Abulug,
Cagayan

Rapuli MPCl (Coop.)
Sta. Ana, Cagayan

Cattle Raisers MPCl
(Coop.)
Bambang, Nueva Vizcaya

Inaban Irrigators
Association (Coop.)
DOST Sub-Reg'l office
Echague, Isabela (GO)

REGION III

DA Soils Lab. (GO)
Guiguinto, Bulacan

DA Soils Laboratory (GO)
Cabanatuan City

RPCC (GO)
San Fernando, Pampanga

DA Soils Lab. (GO)
San Fernando, Pampanga

Countryside Technology
Assistance Center (NGO)
Lubao, Pampanga

Tarlac College of
Agriculture (TCA) (SCU)
Camiling, Tarlac

DA Soils Lab. (GO)
Tarlac, Tarlac

DA Soils Lab. (GO)
Iba, Zambales

REGION IV

DA Lipa (GO)
Lipa City, Batangas

DA Soils (GO)
Talipan, Quezon

DA Cavite (GO)
Plan Marinduque (NGO)

DA - Soils Palawan (GO)
Puerto Princesa City

SLPC, Siniloan (SCU)

Bolbok, Batangas (GO)

QAES, Tiaong (SCU)

REGION V

RPCC (GO) DA-BIARC
Pili, Camarines Sur
Dr. Esperanza Gaminde

Naga Soils Lab. (GO)
del Rosario, Naga City
Mr. Carmen Rañosa

MPC-Masbate
Ms. Josie D. Albao

ATTB-Albay (Coop.)
Ms. Paz Patria Lobo

BUCA, Albay (NGO)
Dr. Martinez

REGION VI

DA Soils (GO)
Iloilo City

REGION VII

Regional Soils Lab. (GO)
Capitol, Cebu City

Cebu Provincial Lab. (GO)
Capitol, Cebu City

Soil/Water Research and
Demo Station Lab. (GO)
Calanggaman, Ubay,
Bohol

Dagdag 3. (karugtong)

Foundation University
Laboratory (SCU)
Dumaguete City
Bohol Agricultural Promo-
tion Center Laboratory
(GO)
Tagbilaran City

REGION VIII

Ruperto K. Kandeon
Memorial Agro-Fisheries
Tech. Inst. (RKKMAFTI)
(SCU)
Bontoc, Southern
Leyte
Ms. Jocelyn Sibuya

DOST 8 (GO)
Tacloban City

SNAS-MPC (SCU)
Samar National Agricul-
tural School
San Jorgem, Samar

Southern Samar
Agricultural College
(SSAC) (SCU)
Salcedo, E. Samar

REGION X

Trento Mun. Gov't (GO)
Trento, Agusan del Sur

DA Camiguin (GO)
Mambajao, Camiguin

DA Regional Soils
Testing
Laboratory (GO)
Capitol Compound
Cag. de Oro City

DOST X - RPCC (GO)
Carmen, Cagayan de Oro

DA Tangub (GO)
City Agricultural Office
Tangub City,
Misamis Occidental

DA-Oroquieta (GO)
DA Provincial Office
Oroquieta City,
Misamis Occidental

REGION XI

LGU Norala (GO)
Norala, S. Cotabato

LGU - Surallah
Surallah Integrated
Agricultural Lab.
Surallah, S. Cotabato

LGU-Davao del Sur
Provincial DA compound
Digos, Davao del Sur

LGU-Tagum Prov'l DA
Cpd.
Mankilan, Tagum, Davao

LGU - Nabunturan
Davao

LGU - Koronadal
South Cotabato
LGU - Gen. Santos City

LGU - Banganga
Davao Oriental

LGU - Compostela
Davao

REGION XII

LGU - Colombio
Colombio, Sultan Kudarat
Engr. Amante del Muro

Notre Dame of Salaman
College (SCU)
Lebak, Sultan Kudarat
Mr. Rey Cadiz

DA RIARS (GO)
Kidapawan, Cotabato
Ms. Linda Velasco

City Veterinary Service
Office (LGU)
Pansacala, Cotabato City

LGU - BALOI
Bolo, Lanao del Norte
Engr. Mohammad Rasul

MSU - IIT
Iligan City
Dr. Guillermo Guevarra

Dagdag 3. (karugtong)

Compost Production Unit (CPU)

CAR

DOST-CAR (GO)
Swamp Waste Mgt.
Center (SCU)
BSU, La Trinidad,
Benguet

REGION 1

Sta. Catalina MPCl
(Coop.)
Sta. Catalina, Ilocos Sur
Mr. Luciano Ragasa

Western Pangasinan
Federation
Alaminos, Pangasinan
(Coop.)
Mr. Claudio Ofrancio

Estanza Social Credit
Association Inc. (Coop.)
Estanza, Bolinao,
Pangasinan
Mr. Loreto Balawat

Sibol Enterprises (P.E.)
Lingayen, Pangasinan
Engr. Reynaldo Sison

REGION II

Baggao Planners
Assembly (Coop.)
San Jose, Baggao,
Cagayan

Orgafer Center (P.E.)
Aurora East
Diffun, Quirino
Mr. Alex Panilagao

REGION III

MAG-IMPOC MPCl (Coop.)
Magsaysay, Guagua,
Pampanga

West Grow MPCl (Coop.)
TCA Compound,
Camiling, Tarlac

REGION IV

SUSI Foundation (NGO)
Tiaong, Quezon

SLPC (SCU)
Lucban, Quezon

SABATAMPCl (GO)
Magdalena, Laguna

Magdiwang Beneficiaries
Romblon, Sibuyan (Coop.)

SABADECO (Coop.)
San Jose, Mindoro

SLPC (SCU)
Siniloan, Laguna

REGION V

MVM Bio-organizer, (P.E.)
Palestina, Pili,
Camarines Sur

MACRO Bio-organic (P.E.)
Pili, Camarines Sur

REGION VII

San Isidro MPCl (SIMPCl)
(Coop.)
Pilar, Bohol

Bohol Agricultural College
(BAC) (SCU)
Bilar, Bohol

REGION XI

Escobillo Family (P.E.)
Brgy. Maltana
Tampahan, S. Cotabato

KINFACI (Coop.)
South Cotabato

Solon Family (P.E.)
Brgy. Cebuano
Tupi, S. Cotabato

Huelar Family (P.E.)
Brgy. Lower Sulit
Polomolok, S. Cotabato

REGION XII

Mindanao Seaweed
Ventures (P.E.)
Kidapawan, S. Cotabato
Mr. Jose Riga

Kalikasan Service Inc. (NGO)
Cotabato City
Fr. Colin Bagaforo

Farmers Grow Organic
Fertilizer Plant (P.E.)
Tacurong, South
Cotabato

UNLAD ANI, INC. (P.E.)
Polomolok, South
Cotabato

Dagdag 3. (karugtong)

MPC-CPU

REGION I

City of Agriculture (GO)

Laoag City

Mrs. Marilyn Martin

(PSU (SCU)

Sta. Maria, Pangasinan *Dr.*

Leonardo Monje

AGTALON (NGO)

Nalsian, Manaoag,
Pangasinan

Mr. Hilario Padilla

REGION II

Palayag MPCl (Coop.)

Amulung, Cagayan

Mrs. Aurora Malamug

Nagkarsuan MPCl (Coop.)

Sanchez Mira, Cagayan

Mr. Elmer Bagasol

REGION III

Greater Bani MPCl (Coop.)

AWARE, Inc. (P.E.)

Sta. Maria, Bulacan

Peoples Economic Council
(NGO)

Nueva Ecija Portal PMKB

(Coop.), Rizal, Nueva Ecija

REGION IV

DA - SLBIP (Coop.)

Tanza, Cavite

REGION V

Pilipinas Shell (P.E.)

Foundation

Bonbon, Camarines Sur

Pensumil (P.E.)

Pili, Camarines Sur

REGION VI

Ma. Cristina Farms (P.E.)

Balantang, Jaro

REGION VIII

LIPATA MPCl (Coop.)

Lipata, Alen,

Northern Samar

REGION X

LADAMA MCI (Coop.)

Los Angeles, Butuan City

REGION X

BUSCO Organic Fertilizer
Plant (P.E.)

Quezon, Bukidnon

Ozamis Agricultural
Development Inc. (OADI)
Maramag, Bukidnon (NGO)

Kalilangan Irrigators
Service Coop., Inc. (KISCI)

Kalilalangan, Bukidnon

Dagumbaan Organic
Fertilizer (NGO)

Dagubaaan, Maramag,
Bukidnon

Mabao Organic Fertilizer
Plant (P.E.)

Fertilizer Plant

Jocel's Enterprise

Valencia, Bukidnon

Cahansa Family Ent. (P.E.)

Manticao,

Misamis Oriental

DA - Oroquieta (GO)

Oroquieta City

Servus Human Resource
Dev't Program (SERHDEP)
(NGO)

Initao, Misamis Oriental

REGION XI

NECOFARBIA (Coop.)

New Corella, Davao Norte

SURSIMCO (Coop.)

Tago, Surigao del Sur

Tinguha Foundation

Bo. 2 & 6 Koronadal,
South Cotabato

SRDF (NGO)

Binugao, Toril, Davao City

SPDA (GO)

Catalunan, Paqueño,
Davao City

TRRC (P.E.)

Madaum, Tagum,
Davao City

SODACO (P.E.)

Catalunan, Pequeño,
Davao City

REGION XII

NAKAN (Coop.)

Bagumbayan, S.K.

Mr. Lester Granada

Kapatagan MPCl (Coop.)

Mr. Frank Bihod

A. Abad (P.E.)

UPI, Maguindanao

Mr. Artaban Abad

Dagdag 4

Mga abonong aprubado ng FPA

(rehistradong produkto, Marso 1996)

Kompanya

Tatak

ORGANIKO

AMALIA FARMS, INC.

GREEN HARVEST ORG. FERTILIZER

IGP FARM CORPORATION

HI-GRO TECH ORGANIC FERTILIZER

MANILA FERTILIZER, INC.

MANILA ORGANIC

SAGANA 100 PHILIPPINES, INC.

SAGANA 100 ORGANIC FERTILIZER

SANDERS ORGANIC FERTILIZING
MANUFACTURING

SANDERS ORGANIC FERTILIZER

TADEJA ENTERPRISES

FARMERS PRODUCT ORGANIC

KEMIKAL

ALDIZ, INC.

CROP GIANT 19-19-19

CROP GIANT 15-15-30

ALTRADE, INC.

GROWMAX FOLIAR FERT. 21-21-21

GROWMAX FOLIAR FERT. 6-32-35

BIOSTAT MARKETING

WOKOZIM FOLIAR FERTILIZER

BMJ AGRI-SAVER INDUSTRIES

AGRI-SAVER LIQUID FERTILIZER

CYANAMID AGRIC'L PROD., INC.

WOKOZIM FOLIAR FERTILIZER

DATINGBAYAN AGRO INDUSTRIAL

ALGA FER LPF PLUS

GENETIX, INC.

GREEN BEE LIQUID FERTILIZER

GREEN BELT FERTILIZER

GREEN BELT LIQUID FERTILIZER

HOECHST PHILIPPINES, INC.

BLAUKORN

COMPLESAL 5-8-1C

MOBILE MERCHANTILE &
DEVELOPMENT CORP.

MATROL FOLIAR FRT. 14-12-14-1

HORTAI FOLIAR FERTILIZER

SOUTHERN AGRO EXPORT CORP.

GROW MORE CROPS 20-20-20

GROW MORE CROPS 20-5-30

PANGUNDISYON NG LUPA

BMJ AGRI-SAVER INDUSTRIES

AGRI-SAVER FERTILIZER

SOIL CONDITIONER

CUDANIN FERTILIZER TRADING

AGRIPHOS GUANO PHOSPHATE FERT.

MANCHEM INDUSTRIES, INC.

BIOZOME SOIL CONDITIONER

TILLERMATE ENTERPRISES

COMPLIT Zn (CHELATE) METALATE

Dagdag 5

Mga kompanyang/kooperatibang nagbebenta ng organikong pataba

Kompanya/ Kooperatiba	Taong Kaugnay	Tirahan	Iba pa
JMSS Microbials	Dr. Bob Santos	Nursery Road, Lagao, Gen. Santos City	capacity: 8,000 bags/week Ent. also produces inocula
INFARMCO	Mr. Nick Chavez	San Isidro, Cabuyao Laguna	capacity: 24,000 bags/year also produces inocula
Koronadal Integrated Farmers Cooperative	Dr. Isagani Catedral	Samahang Nayon Bldg. Koronadal, South Cotabato	
NOVATECH Agri-food	Dr. Ronaldo Sumaoang	Rm. 409 Web-Jet Bldg. #64 Quezon Avenue cor. BMA Avenue, Quezon City	source of inocula: BIOTECH also produces inocula; capacity: 12,000 bags/year plant site: Camiling, Tarlac
Gratia Plena	Mr. Ross Quin	Mabini Townhouse Mabini Street, Muñoz, Nueva Ecija	source of inocula: BIOTECH
Kaunlaran Bio-organic Fertilizer Enterprises	Mr. Oscar Ortañez	National Highway Brgy. Labuin, Sta. Cruz, Laguna	capacity: 5,000 bags/year plant site: Victoria, Laguna
EDNAC Enterprises	Mr. Editor Nacpil	46 5th Street Parañaque, Metro Manila	plant site: San Fernando, Pampanga
Rich Pro Mfg., Co.	Mr. Henry Young	Sitio Hermosa, Malaruhatan, Lian, Batangas	source of inocula: BIOTECH

Dagdag 5 (karugtong)

Envirophyl, Inc.	Mr. Gil Aller	760 Lopez Ave. Los Baños, Laguna	capacity: 15,000 bags/year * source of inocula: BIOTECH plant site: Balayan, Batangas
VMC Farmers' Cooperative, Inc.	Mr. Nemesio Dela Cruz	Fidelity Motors C. Bldg. 24 Lacson St., Bacolod City	capacity: 60,000 bags/year also produces inocula
Bio-manna Agri-business Inc.	Mr. Johnny Ortega	Brgy. Luntal	capacity: 5,000 bags/year
Parents and Youth of Gamu (PAYOGA)	Ms. Gina Ruiz	1st District, Gamu, Isabela	source of inocula: BIOTECH
St. Michael's	Mr. Herminio Ayo	Pamplona, Camarines Sur	
Maxium Vigor Manufacturing	Mr. Vic Machado	Palestina, Pili, Camarines Sur	source of inocula: BIOTECH
Pilipinas Shell Foundation, Inc.	Mr. Efren Bautista	Shell Training Farm Bombon, Naga City	also produces inocula
Bagong Flores Multipurpose Coop.	Ms. Virginia Siriban	Lupao, Nueva Ecija	
Bulacan Garden	Ms. Fe Amaro	Quezon City	
Phela Resources	Mr. Alex Pascual	Gen. Santos City	
ACDC Foundation	Mr. Romeo Consumo	Lower Katungal Tacurong, 9800 Sultan Kudarat	
Brgy. Scholars' Multipurpose Coop. Inc.	Mr. Bernabe Lorente	Gen. Trias, Cavite	
Agtalon	Mr. Gil Padilla	Nalsian, Manaog, Pangasinan	
KABAN Group, Inc.	Mr. Manuel Agala	c/o Mr. Rey Hernandez, #30 Villatiera Sumapang Matanda, Malolos, Bulacan	

PhilRice

Kami ay isang 11-taong-gulang na korporasyon ng pamahalaan sa ilalim ng Department of Agriculture. Tumutulong kami upang ang ating bansa ay laging may sapat, kayang bilhin, at hindi importadong bigas para sa lahat ng Pilipino. Binubuo namin ang mga makabagong paraan ng pagtatanim ng palay na akma sa mga may patubig, sahod-ulan, katihan, malamig-bundok, at maalat nating palayan.

Nagpapalahi kami ng mga angkop na binhi, at ipinalalaganap namin ang mga ito sa mga nagbibinhi at magsasaka. Kinokolekta, dinudukomentuhan, at pinag-iingatan namin ang mga buto ng mga lokal na sinaunang binhi. Isinasalin namin ang mga paraan upang lalong mapakinabangan ang lupa at patubig, at kung paano anihin at alagaan ang inaning palay. Upang mapalaki ang kita sa pagsasaka, inalam namin kung anu-anong halaman ang pinakamabuting itanim matapos ang palay, lalo na sa mga lupang sahod-ulan. Tinutukoy din namin ang mga di-pangkaraniwang gamit ng bigas bilang pagkain o inumin.

Binubuo namin ang mga tumpak na paraan ng paglilipat- o pagsasabog-tanim, paglunas sa mga di-matabang lupa, at pagsugpo sa mga peste na di-mapanganib sa kapaligiran. Gumagawa kami ng mga maliliit na makinang-pambukid. Binubuo namin ang mga paraan upang lalong mapakinabangan ang lupa at patubig, at kung paano anihin at alagaan ang inaning palay. Upang mapalaki ang kita sa pagsasaka, inalam namin kung anu-anong halaman ang pinakamabuting itanim matapos ang palay, lalo na sa mga lupang sahod-ulan. Tinutukoy din namin ang mga di-pangkaraniwang gamit ng bigas bilang pagkain o inumin.

Higit sa lahat, itinuturo namin sa mga magsasaka at nagbibinhi, mga teknisyang pang-agrikultura, at mga negosyante ng bigas/palay kung paano nila papakinabangan ang mga teknolohiyang binuo namin. Isinusulong din namin ang mga batas o patakarang makatutulong sa industriya ng palay/bigas.

Kami ang PhilRice. Naglilingkod kami.

Kung kayo'y hindi lubos na nakikinabang sa aming mga serbisyo, o kung may mga iba pa kaming maipaglilingkod sa inyo, nais naming malaman. Ngayon din.

*para sa karagdagang impormasyon,
makipag-ugnayan sa:*

PhilRice Maligaya

Muñoz, 3119 Nueva Ecija

Tel.: 63 (044) 4560-112, 113, 277, 285, 258, 354
(Mobliline) 63 (0912) 302-9517, 313-5092

Manila Direct: 63 (02) 843-5122 (telefax)

Fax: 63 (044) 4560-112

E-mail: philrice@silang.slu.edu.ph

philrice@mozcom.com

PhilRice Los Baños

UPLB Campus, 4031 College, Laguna

Tel.: 63 (049) 536-3515, 3631 to 33

Fax: 63 (049) 536-3515

E-mail: root@philrice.uplb.edu.ph

gosv@philrice.uplb.edu.ph

PhilRice San Mateo

San Mateo, 3318 Isabela

Tel. 63 (078) 664-2280

PhilRice Midsayap

Bual Norte, Midsayap

9410 North Cotabato

Tel. 63 (064) 229-817

PhilRice Agusan

Remedios T. Romualdez

8611 Agusan del Norte

Department of Agriculture

PhilRice